

Laati Markus Hämäläinen

Oikaisuvaatimukset elinkeinojaoston päätökseen 2.2.2022 § 12

Liite D

Kaupunginhallituksen kokous 14.3.2022 §

Sovellettavasta lainsäädännöstä

Kunnan tehtävät

Lainsäädäntö

Kuntalaki (410/2015) 7 § (Kunnan tehtävät)

Kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetty tehtävät. Laissa säädetään myös siitä, kun tehtäviä on järjestettävä yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa (lakisääteinen yhteistoiminta).

Kunta voi sopimuksen nojalla ottaa hoitaakseen muitakin kuin itsehallintoonsa kuuluvia julkisia tehtäviä.

Hallintolaki (434/2003) 6 § (Hallinnon oikeusperiaatteet)

Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perustella oikeutettuja odotuksia.

Liikuntalaki (390/2015) 5 § (Kunnan vastuu)

Yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

- 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
- 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä
- 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien toteuttamisen kunnassa tulee tapahtua eri toimialojen yhteistyönä sekä kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä sekä huolehtimalla tarvittaessa muista paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivista toimintamuodoista.

Kunnan tulee kuulla asukkaitaan liikuntaa koskevissa keskeisissä päätöksissä osana kuntalain (365/1995) 27 §:ssä säädettyä kunnan velvollisuutta huolehtia asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Kunnan tulee arvioida asukkaitensa liikunta-aktiivisuutta osana terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 §:ssä tarkoitettua terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Kunnan hoitaessa 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä kunta ei toimi kilpailutilanteessa markkinoilla, ellei niitä toteuteta liiketoiminnallisin tavoittein ja perustein.

Oikeuskirjallisuus:

Harjula & Prättälä: Kuntalaki – Tausta ja tulkinnat, s. 178, (2019)

Palvelutoiminnan, esimerkiksi hotelli- tai ravintolatoiminnan, harjoittaminen tai siihen osallistuminen on yleensä edellyttänyt, että kunnassa on puutteita tällaisista palveluista ja, että hankkeella on kunnan kannalta yleistä matkailullista tai muuta merkitystä (ks. esim. KHO 13.8.1975 T 2917 ja KHO 7.2.1973 T 495).

Harjula & Prättälä, s. 181-190

Kunta voi antaa harkinnanvaraisia avustuksia yksityisille kuntalaisille. Niiden sallittavuus arvioidaan yleistä toimialaa koskevan säännöksen perusteella. Lähtökohtana on tällöin kunnan jäsenten yhdenvertaisuuteen pohjautuva kielto antaa tukea yksityiselle kuntalaiselle ilman erityisiä perusteita. Perusteena voi olla esimerkiksi, että yksityisiä avustamalla edistetään koko kunnan etua.

Laajemminkin kunnan toiminta kokonaisuudessaan palvelee myös elinkeinoelämää sekä parantaa kunnan ja seudun kansallista ja kansainvälistä kilpailukykyä: viihtyisä asuinympäristö, monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet, koulutus ja kulttuuri, hyvä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Välitöntä tukea kunta voi antaa elinkeinonharjoittajalle edistääkseen niitä tarkoituseriä, joita se voisi omalla yritystoiminnallakin edistää (matkailu ja majoitus, energiahuolto jne.).

Kunnat antavat harkinnanvaraisia avustuksia esimerkiksi sosiaali- ja terveysjärjestöjen sekä urheilu- ja harrastusseurojen toimintaan, kulttuuri edistämiseen, yksityisteiden ylläpitoon, vapaapalokuntatoimintaan, asumiseen sekä vesihuoltoon ja muuhun yhdyskuntatekniikkaan.

Kunta voi toimialaansa kuuluvana tukea sellaista yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaa, joka kohdistuu kuntalaisiin tai ainakin hyödyttää kuntalaisia. Avustustoiminnalla voidaan edistää paikallista hyvinvointia, luoda yhteenkuuluvuutta ja parantaa yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaedellytyksiä.

Oikeuskäytäntö:

KHO 17.2.2012 T 300 (teoksessa Prättälä & Harjula)

Valkeakosken kaupunginhallitus oli hyväksynyt FC Haka ry:n tarjouksen ostaa kansainvälisen UEFA Cup -ottelun isännöisyys 50 000 eurolla tarjouksesta tarkemmin ilmenevin ehdoin. Kunnan toimialaan kuului liikuntalaissa tarkoitettua toiminnan edistäminen. FC Haka edisti kokonaisvaltaisesti kaupungin tunnettua, mainetta ja paikallista identiteettiä. Ottelun isännöidyllä oli huomattava imagomerkitys ja markkina-arvo kaupungille. Laissa ei säädetä paikallisille liikunta- ja urheilujärjestöille myönnettävän tuen perusteista eikä muodoista, vaan kysymyksessä on kunnan harkintavaltaan kuuluva asia. Kun otettiin huomioon, että FC Hakan tarjous sisälsi muun ohella pääsyliput yli 3 000 katsojalle, kaupungin suorituksen ja sen saaman vastasuorituksen ei voitu katsoa olevan ilmeisessä epäsuhteessa keskenään. Kaupunginhallituksen päätös ei ollut lainvastainen.

KHO 4.4.1997 T 765

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen ylittämään talousarvion määrärahaa 11.5 milj. markalla lisäavustuksen myöntämiseksi Helsinki-viikon säätiölle. Juhlaviikkoja oli pitkäaikaisen toteutumisen ja saavuttamansa huomion vuoksi totuttu pitämään Helsingin kaupunkiin liittyvänä, vuosittaisena merkittävänä kulttuuritapahtumana, joka on herättänyt kiinnostusta niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Kaupunginhallitus oli pannessaan täytäntöön valtuuston päätöstä asettanut lisäavustuksen maksamiselle tiettyjä ehtoja sekä edellyttänyt, että avustusta saa käyttää vain kiistattomien laskujen maksamiseen kaupungille esitetyn selvityksen perusteella. Valtuusto ei ollut käyttänyt harkintavaltaansa muuhun kuin mihin se oli ollut käytettävissä.

Lainsäädäntö:

SEUT 108 artikla 3 kohta

SGEI de minimis -tuki, asetus 360/2012, 1 artikla kohta 3: soveltamisala ja määritelmät: tätä asetusta ei sovelleta: 2 h) vaikeuksissa oleville yrityksille myönnettyyn tukeen

Oikeuskirjallisuus:

Parikka & Siikavirta: EU:n valtiontukisäännöt, s. 48. www.edilex.fi/lakikirjasto/8325 (2010)

De minimis -asetuksen tavoitteena on vapauttaa ilmoitusvelvollisuudesta kilpailusääntöjen mukaiset yrityksille myönnettävät vähämerkitykselliset tuet. Komissio sai neuvoston asetuksen 994/98 nojalla luvan vapauttaa tietynmuotoiset valtiontuet ilmoitusvelvollisuudesta. Tämän valtuutuksen mukaisesti komissio antoi 12.1.2001 de minimis -asetuksen, joka vapauttaa asetetut ehdot täyttävän vähämerkityksisen tuen ilmoitusvelvollisuudesta. Komissio määrittäi kynnyksen, jonka alle jäävien tukitoimien ei katsota täyttävän kaikkia valtiotuen kriteerejä. De minimis -asetusta on sittemmin uudistettu, ja komissio antoi uuden asetuksen 15.12.2006 (asetus 1998/2006). Asetusta ei sovelleta vaikeuksissa oleville yrityksille annettuun tukeen.

Huom. ns. SGEI de minimis -tuki, asetus 360/2012, 1 artikla kohta 3

Muut ohjeet:

TEM oppaat ja muut julkaisut 21/2016: Opas de minimis -tuista – EU:n valtiontukisäännöt.

s. 5 EU:n valtiontukisäännöt edellyttävät, että uudesta tuesta tai tukisuunnitelmasta tulee ilmoittaa Euroopan komissiolle ennakkoon eikä tukea saa laittaa täytäntöön ennen komission hyväksyntää (SEUT artikla 3 kohta).

s. 13 Kohta 7. Tuki vaikeuksissa oleville yritykselle: jos tuki myönnetään lainan tai takauksen muodossa. Sen sijaan muita tukia, esimerkiksi suoria avustuksia, voidaan lähtökohtaisesti myöntää ”de minimisiksi” myös vaikeuksissa olevalle yritykselle, ellei kyse ole EAKR-osarahoituksesta hankkeesta. s. 13 alaviite 11: Lainaa tai takausta myönnettäessä tukea myöntävän viranomaisen on aina varmistettava, onko tuensaaja vaikeuksissa oleva yritys de minimis -asetuksen tarkoittamassa merkityksessä. Käytännössä tukea myöntävän viranomaisen on varmistettava, onko yritys asetettu yrityssaneeraus- tai konkurssimenettelyyn maksukyvyttömyyden vuoksi tai täyttääkö yritys lainsäädännön edellytykset ko. menettelyyn asettamiselle velkojien pyynnöstä. Jos tuki myönnetään suuryritykselle, tuen myöntävän viranomaisen on lisäksi varmistettava, että tuensaajan taloudellinen tilanne vastaa vähintään luottoluokitusta B-.

Hakemusta koskevat väitteet

Hallintolaki 19 §

Asia pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla vaatimukset perusteineen. Viranomaisen suostumuksella asia panna vireille myös suullisesti.

Hallintolaki 16 §

Viranomaiselle toimitettavasta asiakirjasta on käytävä ilmi, mitä asia koskee. Asiakirjassa on mainittava lähettäjän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hallintolaki 22 § 2 mom.

Viranomaiseen saapunutta asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä ja eheyttä ole syytä epäillä.

Kuntalaki 91 § (Toimivallan siirtäminen)

Valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Toimivaltaa ei kuitenkaan saa siirtää asioissa, joista valtuuston on tässä tai muussa laissa olevan säännöksen mukaan päätettävä.

Valtuusto voi hallintosäännössä antaa kunnan muulle 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle oikeuden siirtää sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Näin siirrettyä toimivaltaa ei voida enää siirtää edelleen.

Toimivalta sellaisessa asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä, voidaan siirtää vain toimielimelle.

Hallintosääntö 3 §

Elinkeinojaosto

Elinkeinojaosto päättää Savonlinnan Hankekehitysytio Oy:n hankkeiden hyväksymisestä ja omarahoitusosuuksista, osallistumisesta hankkeisiin talousarviossa päätettyjen määrärahojen puitteissa sekä vastualueensa avustuksista.